

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la domnul Carol Schuler, București,
strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se însoapă.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss
Bernat „la loterie”.

Intoleranță și indolență.

Să facem câteva constatări. Pe baza acestora să încercăm o paralelă. Și la urmă să tragem unele consecvențe.

În capitala Ungariei s'au întâmplat zilele trecute unele lucruri, din cari numai partea *hazlie* o privesc mulți dintre noi. Puțini își dau seama de partea serioasă.

E vorba de demonstrațiile studențimii universitare maghiare în contra limbii germane, în contra „Sângerei-urilor din Budapesta.

Cântărețe germane, spre amuzarea publicului, dau reprezentațiuni prin cafenele. Merg la reprezentațiuni cine vră. În care capitală, în care oraș european mai mare nu se dau prin cafenele, prin orfice și reprezentații în limbi străine? Pretutindeni. Și nicăiri nu se întâmplă ceea-ce s'a întâmplat în Budapesta. Aici studențimea universitară, viitorii conducători ai Ungariei, au demonstrat, au împedecat reprezentațiunile germane. Și ei au tras scurta. S'au ales câțiva dintre ei cu capetele sparte. Aici se opresc cei mai mulți și rid. Rid de capetele sparte.

Altfel judecă însă lucrul presa maghiară. Afară de „Pester Lloyd” — lucru ciudat de altfel — presa întreagă e pe partea tinerimii. Cel mai serios jurnal maghiar „Budapesti Hirlap” s'a ocupat la loc de frunte cu chestiunea aceasta. A lăudat „patriotica” tinută a tinerimii, încurajându-o cu termeni cei mai elogiși. A atacat poliția, care n'a ținut cu *tulburătorii* ordinii.

Și mai departe merge „Magyarország”. În această foale deputatul Holló Lajos, pentru maghiarizarea capitalei, pentru *stirpirea* cuvântului străin din Budapesta propune următoarele:

„... asupra ori-cărei firme, inscripții, avis etc. afișate în limbă străină, orașul să arunce o *competență* specială mai mare;

poliția să nu dea permisiune pentru vînderea pe stradă a *produselor de presă străine*;

licența orfelor, restaurațiunilor în limbă străină să fie *dețrădă*; prin restaurațiuni și bufeturi, listele de bucate și beuturi să nu fie *primite*, dacă sînt scrise în limbă străină, fie și *paralel* cu cea maghiară;

nimeni să nu umble în astfel de cafenele și restaurațiuni, în cari

limba personalului nu e cea maghiară etc.

Când ne gândim, că astfel de pretențiuni, astfel de propuneri vin din partea unor oameni serioși, deputați chiar, și din partea unor organe de publicitate de primul rang, nu știm ce să zicem. E un fel de *delir* al șovinismului național maghiar această aparițiune, care trece în grade tot mai înalte, ajungînd absurdul.

Să-ți aperi limba e virtute. Să ceri respectarea limbii tale, e o faptă laudabilă, dar' să pretinzi dela *alții*, ca să nu folosească limba *lor proprie*, ci pe *a ta*, e un fapt pe cât de absurd, pe atât de condamnat.

În *exclusivism* zace boala Maghiarilor, nu în faptul, că ei cer respectarea limbii lor. Fiecare ungur are drept să se folosească de limba sa, dar' nu are drept să oprească pe alții ca să vorbească, să cînte, să-și petreacă în limba lor.

Acesta e un *naționalism neurastenico*.

Dar' se întorcem pagina.

Ce vedem la noi? Față de *intoleranța* Maghiarilor la noi se poate constata chiar contrarul. O stare, pe care ai putea-o numi *indolență*, *nepăsare*, *tim-pire a simțului național*.

Cei mai mulți dintre noi dădu-și aerul, că se ocupă numai de lucruri mari față de multe chestiuni la aparență, ce-i drept neînsemnate, dar' în fond foarte importante, arată cea mai condamnată *nepăsare*.

Câte restaurațiuni, cafenele etc. nu există, cari sînt cercetate de *Români*, dar' în ele nu vezi *nicăi* un *jurnal românesc*. Pentru-ce? Pentru-că, dacă nu-i, nimeni nu se gîsește ca să ceară dela proprietar abonarea vre-unui ziar ori reviste românești pe seama oaspeților români. *Între sine*, căți *Români* și *indeosebi* dame și domnișoare române, nu vorbesc nemțește ori ungurește! Căți nu sufer la noi de boala așa zisului *internaționalism*, sub un titlu ori altul! Nu numai că dela străini nu pretindem respectarea a ce e al nostru, ci mulți dintre noi ei înșiși nu arată destul respect în această privință. Așa se explică d. e. că *artiști* români dau concerte românești, compuse în partea cea mai mare din piese străine, și lansează programe numai *într-o limbă străină*. Și dacă se gîsește cineva să facă observarea, că *limba română* încă ar trebui respectată, de *naționalism* încă ar trebui să se țină cont, mulți, luându-și aere de oameni cu vederi artistice, și conduși de *spirit euro-*

pean, rogu-te, spune, că... observarea a fost grobiană, n'a avut loc, nu-i competent respectivul să apere și să ceară respectarea dreptului limbii române și considerarea *naționalismului* dela un *artist*.

Câte lucruri nu se întâmplă în viața noastră publică și privată, în cari vedem cel mai mare *indiferențism*, cea mai *condamnabilă indolență*, cu scuze, că... sînt *bagateluri*. Dacă o spui cuiva, îți face o mutră înțeleaptă, ca-și-cînd în creerii lui nu soartea *românismului*, ci *echilibrul lumii* ar cauza *sbuciumări* și *încordare de gândire*.

Bagatelizarea multor lucruri de importanță și *întărirea* pentru *naționalismul* nostru și *aerul cosmopolit*, eată două rele, cari trebuiesc *stirpite*.

Pe cât de estrem e șovinismul național la Maghiari, pe atât de estremă este *nepăsarea* la mulți dintre noi. Maghiarii sufer de *intoleranță*, noi de *indolență*.

Și această *indolență*, această *nepăsare*, trebuie să dispară dintre noi. În toate manifestările vieții noastre se arată că sîntem *Români*, să respectăm noi și să cerem dela alții să respecte tot ce-i românesc și atunci ne vom implini cu siguranță chemarea ce o avem. Nimic ce e românesc nu-i bagatel pentru noi. Încă n'am ajuns în acel stadiu de dezvoltare ca să privim lucrurile din punct de vedere european, ci numai și exclusiv din punct de vedere național românesc.

Aceste se le observăm atunci cînd combatem și condamnăm excesele de șovinism național intolerant ale tinerimii maghiare universitare din Budapesta, precum și tinuta presii maghiare față de aceste excese mai mult scadalose, decît naționale.

Sibiu, 20 Dec. 1901.

În memoria lui Urechid... Il Giornale d'Italia, care apare la Roma, publică cu data de 8 Decembrie un articol foarte elogios despre defunctul V. A. Urechid, sub semnatura dlui *marchiz D. Pandolfi* filo-românul bine cunoscut.

Tisza István despre alegerile dietale. În 18 l. c. s'a ținut în Oradea congregația comit. Bihor, în care vice-șpanul făcînd raport despre alegerile dietale, constată, că în cercul *Beiuș* și *Ceica* s'au înlănat *turburări regretabile*.

Tisza István reflectînd la aceste laudă legea despre indicatura Curiei, dar' zice, că cu toate aceste atît în alte

părți, cât și în comitatul Bihorului s'a manifestat la alegeri un *terorism groaznic*...

Dacă *Tisza István* constată aceste, ce se mai zicem noi?...

Italia și tripla alianță. În timpul din urmă raporturile dintre Italia și Franța s'au schimbat foarte mult. Ura ce a despărțit până acum aceste două state începe să dispară cu totul și o apropiere tot mai mare ese la iveală. Presa franceză pledează cu multă vervă pentru ruperea Italiei de tripla alianță, arătînd interesele comune, ce le are Italia cu Franța *îndeosebi în Tripolis*. Opinia publică italiană nu e contrară acestui curent. Mai nou ziarul „Arenă” din Verona scrie, că Italia deși nu va părăsi tripla alianță, la reînnoirea acesteia își va face unele *reserva*. Anume punctul, în sensul căruia la cas de războiu între Germania și Franța, Italia ar trebui să trimită la *Rin două corpuri de armată*, acum vî rămînd afară.

Monarhul nostru și curtea din Roma. Nu peste mult regele Italiei va face *visitele obicinuite* pe la curțile europene. Cu această ocaziune s'a învî chestiunea, care va vizita și *Viena* ori nu? Să știe adeocă, că *Monarhul nostru* n'a dat regelui Italiei *visita făcută încă prin anii optzeci* și anume din *considerațiuni față de Papa*. Dacă *Francisc Iosif* merge la Roma, în primul loc ar trebui să viziteze *curtea papală* și apoi cea regală, ceea-ce ar produce o mare nemulțumire în cercurile guvernamentale italiene. Ear' se *încungture* pe Papa, o cel mai cald Monarh, nu o poate face. Astfel și pe viitor existînd tot aceeași *pedecă*, *Francisc Iosif* nu va vizita Roma și deci și *linăra păreche regală a Italiei* nu va merge la Viena.

Tariful vamal. Comisiunile esmise de guvernul austriac și maghiar pentru stabilirea tarifului vamal comun au ajuns la *deplină înfelegere* în punctele cele mai principale. Tarifol conține din 600 puncte principale și o mulțime de subaliniate.

Din dietă. Miercuri camera ungără a ținut o *ședință formală*. S'au verificat procesele verbale din *ședințele precedente*; președintele *Apponyi* a prezentat apoi *camerii abzierea* deputatului *Werner Gyula* de mandat în urma *cestei ceroul Ighisului* se declară de *vacant* și se vor lua dispozițiuni pentru o nouă alegere. După-ce prim-mi-

nistrul Széll a raportat *camerii* despre unele chestiuni mai *mărunte*, *ședința* a fost închisă.

Reforme justițiare. Ministrul *Plósz* în scurtă vreme va termina *proiectul de reformă al procedurii civile*, care probabil în *Ianuarie* deja va fi prezentat *camerii* spre *debatere*. *Codul civil* de asemenea va fi terminat prin *Februarie* și astfel *marile reforme justițiare*, cari au *legat activitatea ministerului de justiție de atîția ani*, vor fi complet terminate.

Restaurațiile.

Zilele aceste s'au făcut *restaurațiile* sau *alegerile funcționarilor* în mai multe comitate. Din cele locuite de *Români* ne sînt cunoscute rezultatele *alegerilor* afară de comitatul Sibiu și Arad, pe cari le-am dat mai înainte, din alte trei comitate.

Peste tot schimbări s'au făcut puține, ear' *Românii* n'au câștigat mult, dar' și au ținut pozițiile avute și s'au afirmat de nou. Eată *știrile*, ce le avem:

Comit. Făgăraș.

Alegerile funcționarilor în comit. Făgărașului s'au făcut în 16 l. c.

Au fost aleși cu *aclamațiune*: de viceșpan *Kapossanyi Mor*; president la sedria orfanală *Dr. Benedek Arthur*; asessori: *Booskor* și *Aron Poparad*.

Vicenotari la comitat: prim-vicenotar *Bisztray*, vicenotar II. *Osato Mihály*, vicenotar III. *Jankovics Bela*.

Protopretori au fost aleși următorii patru:

În *Arpaș Urdea*, în *Serocia Dombradi*, în *Bran Bardos* și în *Făgăraș Herszéanyi*.

Cu majoritate de voturi au fost aleși de *solgăbirii*: *Emil Bota*, *Rednic*, *Turcu*, *Szaboszlav*, *Meșter*; — ear' de *figeal*: *Dr. Andreiu Micu*.

Cum vedem *Românii* sînt în total 8.

În comit. Brașov.

Congregația comit. Brașov s'a ținut în 18 l. c. obiectul principal fiind *alegera funcționarilor*. În comisia candidatoare n'a fost nici un *Român*. Aduarea în această comisie a ales pe *K. Schnell*, notar, *Dr. Lurtz*, deputat și *Imrich*, preot; numiți de *șpan* au fost: *Rombauer Emil*, *Orban F.* și *Papp F.*

Alegera ampoiaților s'a făcut cu *aclamare*, fiind realzeși aproape toți cei de până acum. Votare s'a cerut la *alegera de figeal*, unde erau doi candidați

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Cătră polul sudic.

Două corăbii au plecat din nou spre polul sudic. Una este „Gauss”, germană, cealaltă „Discovery”, engleză. Vor continua munca glorioasă, ce începuse deja *marele Cook*.

Înainte vreme corăbierul pleca pe necunoscutele mări cu alte speranțe. Atunci căutau încă *eldorado* pe Oceanul sec al sudului. Credeau să afle un mare și bogat continent din lumea miraculoasă a basmelor, tema predilectă de *fantasie* a *romancierilor* din acele vremuri. Partea aceasta a globului și-o imaginau o *provință împopulată* cu *fințe* din *povești*, cu *somnambuli*, cu *oameni-urși*, cu *uriași*. În locul acestui *basem-realistic*, au descoperit *Australia*. Aceasta nu era continentul căutat, ci numai o *insulă*. Corăbierii diferitelor națiuni vîleau înainte spre sud...

Au descoperit cu *sutele insulele*. Despre toate credeau că sînt un *început* al *enigmaticelor continente* sudice. La descoperirea Irlandei noue încă așa credeau. Când a văzut *Magellan* în *pa-nal* despre el numit *piscurile țării* de *șoc*, credeau și atunci că au aflat *enig-*

matica *țeară* a *tesaurilor*, *Brasilia*-inferioară, după cum a numit-o un *geograf german*.

Exploratorii de aur și *conviștadorii* au sperat încă multă vreme de *giaba*. *Basmul imperiului-poveste* l'a născut *marele Wilhelm Cook*. *Cura-giosul* căpitan de marină a navigat mările sudice jur împrejur, la anul 1769. Nu a dat însă *nicăiri* de *continent* locuit, nici de *țeară* cu *tesaure*. În sud l'a oprit calea *munții de gheață*.

— Mai departe decît mine — zise atunci *marele voyageur* — nu va putea nimeni spre sud. Nici continentul de sud nu îl vor descoperi în veci.

Viitorul însă nu a dat dreptate *vorbelor* lui *Cook*. El a ajuns gradul lăț. 71; patriotul seu, căpitanul *Ross*, a ajuns gradul 78 lăț. Până acum aceasta este cel mai însemnat *record*. Cu atît mai bine este însă cunoscut *polul nordic*, pentru-că *Nansen* și căpitanul *Oagni* au fost aproape de gradul lăț. 87, fiind astfel numai *trei grade* dela *polul nordic*. Referințele însă aici sînt cu totul diferite de ale sudului.

Pe căpitanul *Cook* l'a oprit în cale un *părete* de *gheață* *nestrăbătut* și *neștirît*. Până unde se vedea *nimic* decît *gheață* și *iarăși gheață*. *Corabia* aici nu poate străbate înainte. Mai tîrziu s'au încercat alții: *Wedell*, *Biscoe*, *Belling-*

hansen, *Dumont d'Urville*, toți s'au oprit înse la *păreji* de *gheață*. Căpitanul *Ross* a navigat de-alungul *părelui* de *gheață* cam *trei sute* de *miluri* până cînd a dat de o *deschizătură*.

Pe tot drumul în toate părțile stănci *tepie* de *gheață*, ca un *părete* *uriaz* de *var* ce se ridică drept spre cer. Jur împrejur *afundul Ocean* sudic, aproape fără fund. Căpitanul *Ross* a făcut și *măsurări* în calea sa. Înălțimea *părelui* de *gheață* este cam de 200 de *urme*. *Păretele* acesta este de *nestrăbătut*; *navigatorii francezi* l'au numit *barrière de glace*. La un loc se vedea în *barieră* ca o *deschizătură*, căpitanul *Ross* a navigat *într-acolo* și astfel a ajuns grad. 78 lăț. Mai departe nu a putut însă merge. Era într-un *golf* la *marginea* căruia a descoperit doi *vulcani*. Unul era în *erupere*.

Ce *priveliște* curioasă trebuie să fie un *vulcan* *scuipător* de *for* în *mișloțul* unui *pastiu* de *gheață*. *Țeara* *polului* sudic nu este absolut de loc *atrăgătoare*. Peste tot nu este *țeară-mamă* a *imaginațiilor* *plăsmuite*. *Expedițiile* *plecate* acum de *altfel* nu sînt *doritoare* de *aventuri*. Scopul *amendurora* este *științific*.

Vor studia lumea animalelor și plantelor ale acestei lumi *sterpe*, și cu toate aceste interesante; vor scruta cu

rente *magnetice* ale *pămîntului* și vor căuta *legătura* *enigmatică* ce există între *electricitatea* *pămîntului*, între *erupțiile* *solare* și între *razele* *palide* ale *luminii* *caracteristice* din sud.

Cine pleacă odată spre *departatele* *ținute* ale acestor *părți* ale *lumii*, știe ce îl așteaptă. *Frigul* *mare* și *diferitele* *boale* nu sînt singurii *dăunăni* ai omului. În lunile de iarnă, din *Martie* până în *Septembrie*, aceste ținuturi necunoscute sînt *învelite* de o *întunecime* aproape eternă, *întreruptă* numai din cînd în cînd de *lumina* *sudului*. Vara apoi soarele nu apune nici cînd de pe orizont. Acest anotimp este cel mai potrivit pentru studiarea acestei țări *interesante*. Peștii ce se află în *mările* sudice se deosebesc în multe privințe de celelalte. Balena din marea sudică încă este deosebită de balena nordică.

Locuitorii continentului sînt mai ales *pinguinele*, *pășe-tele* *leneșe* cu *aripi* *scurte*, cari storiu *întregi* se *soroc*. N'au văzut oameni doar' *nicădată*, nici nu se tem de ei. *Matrozii* *omoară* cu *miile* aceste *animale* *moi* și *leneșe*. Jur împrejur apoi *țeară* *neamărginită* a *gheșii*...

Insula *romantică* *Cialai* a lui *Poe* *Edgar*, ai cărei locuitori *negri* ca *cărbunele*, se *îngrozeșc* de toate cele ce e alb, și *păraie* pe cari le poți tăia cu

cuțitul, de sigur nu există. *Uniformitatea* *pusului* de *gheață* nu îl *conturbă* *nimic*. Aceea încă nu o știm, că oare ținutul acesta de *gheață* îl formează *continent* sau *mare*. Presupunerea din urmă este cu mult mai *neverosimilă*, cu toate aceste nu imposibilă.

Massa *vechică* de *gheață* ușor poate să formeze un *întreg* *continent*. *Grosimea* ei s'a evaluat la *cinci* *mii* de *metri*. *Formarea* acestei *masse* de *gheață* a durat *mii* de *ani*. Azi este ca un *părete* de *nepătruns*. Este însă posibil, că *întreagă* *massa* *învelită* ca o *manta* *uscalt*. Această *manta* *însă* *mereu* *tot* *crește*. *Glăcerii* se *tot* *întind* în *mare* până-cînd *marginea* *înveligului* de *gheață* se *frînge* și *massa* de *gheață* *plutește* ca un *munte*. De aci *urmează*, că *munții* de *gheață* din *Marea-sudică* sînt mai *colosali* ca cei din *Marea-nordică*. Înălțimea *munților* de *gheață* din *Marea-sudică* ajunge până la 2—300 *metri* și *extensiunea* lor este de mai multe *miluri*.

Acești *munți* de *gheață* *rătăcitoari* sînt un *mare* *pericol* pentru *navigațiune*. Vai de acel *călător* *arotic*, sau de o *naie* ce *venează* după *balene*, care se *cioconște* de un astfel de *colos* *plutitor*. În scurt timp este *prefăcut* în *fărîmături*.

Towson istorisește despre un *munte* de *gheață* *uriaz*, care a fost observat în

serioși: Dr. Eugen Meșianu și Harmath. Aici Românii au triumfat cu ajutorul Sașilor, cari toți au votat pentru dl. Dr. Meșianu. Acesta a înrunit 77 voturi, ear' Harmath 27.

Comit. Caraș-Severin.

Congregația Caraș-Severinului s'a ținut în 18 l. c. în Lugoj. Au fost reaseși aproape tot amplexii cei vechi. La proclamarea rezultatului alegerii vice-comitetului iarăși s'a nesocotit dreptul limbei române, neanunțându-se rezultatul românește. Dl. Dr. G. Dobrin cere anunțarea și în românește. Comitetele-suprem deneagă cererea și proclamă de ales pe Fialka, de viceșpan. Românii protestează contra volniciei și comitetele-suprem în cele din urmă trebuie să cedeze.

»Drapelul» descrie astfel scena aceasta:

»Se naște un tumult grozav. Notarul încearcă să cetească formula jurământului pentru viceșpan. Românii protestează strigând: Românește, românește! Cine-i vicecomitete? Protestăm! etc. Dl. Dr. Dobrin anunță apelajie, com-supr. sună neconținut din clopoșel. Tumultul crește. Comitetele-suprem strigă spre Români: Apelați dacă vă place, eu nu pot admite cererea D-Voastră. Românii cer respectarea legii.

»Când era agitația la culme, după o scenă furtunoasă care a ținut vre-o 10 minute, dispune dl. comite-supr. ca protonotariul Issekutz să comunice românește cele petrecute.

»Dl. protonotar Issekutz espunero-mânește renunțarea vicecomitetului, rezultatul candidării și realizarea dlui C. Fialka de vicecomite.

Nu mai după aceasta s'a putut continua ședința în liniște. Membrii români s'au purtat și de astă-dată în mod vrednic.

Revista esternă.

Bulgaria.

Demisiunea cabinetului s'a explică prin împrejurarea, că banca 'și-a retras contractul, ear' guvernul a ținut împrumutul de inevitabil pentru înconjurarea unei catastrofe. Guvernul rusesc a făcut o mare presiune, ca sobrania să primească legea împrumutului. Rusia a mers până acolo, încât a comunicat guvernului bulgar amenințarea cu prinderea celor 4 milioane de lei, de cari dispun casele de stat, drept acoperire a unei părți din împrumutul acordat de ea Bulgariei astă-primăvară. Tot Rusia a înduplecat și băncile franceze să încheie contractul de împrumut cu Bulgaria. Refuzul partidelor rusești de a vota pentru împrumut e foarte viu comentat în cercurile diplomatice.

În cercuri pretinse bine inițiate s'a afirmă, că Prințul Ferdinand 'și-a exprimat dorința să formeze un minister de coaliție, în care să intre toate nuanțele politice parlamentare.

Să dă ca probabilă reîntrirea generalului Petroff în cabinet.

Războiul din Africa-de-sud.

În cercurile militare se anunță cu siguranță rechemarea lui Kitchener pentru așezarea lui la sfârșitul lunii Decembrie.

Un curent ostil s'a format în sinul cabinetului contra comandantului suprem al forțelor britanice din Africa-de-sud.

decurs de cinci luni de zile de pe diferite năi. Muntele avea formă conică și o înălțime de 300 de urme engleze.

Astfel este lumea, pentru a cărei explorare au plecat cele două expediții. Părțile necunoscute ale regiunii Mării-sudice s'au împărțit pe hartă în două părți. Vaporul german *Gauss* va explora regiunile, cari sunt spre sud dela America și Africa, ear' vaporul englez *Discovery* are să exploreze părțile ce cad spre sud dela Australia și Zelandă-nouă.

Conducătorul celei dintâi este savantul Dr. *Drygalski*, al celei din urmă viteazul căpitan *Soot*.

Programul de muncă este comun. Ambele expediții sunt conduse de același scop și urmăresc același ideal. Ambele sunt însoțite de un stat major științific. Mai în urmă a sosit în Europa o știre dela șeful expediției germane. *Gauss* a plecat dela capul Bunei-speranțe spre imperiul veciniei Ierne. Dumnezeu știe dacă li va succeda să se mai reîntoarcă vre-odată.

După O. Hoffmann.

marg. mol.

Motivul nemulțumirii unei părți din guvern e și animositatea, care ar domni între Kitchener și Milner.

În Birmingham a avut să țină deputatul burofil George Loyd o vorbire. O parte din ascultători au năvălit asupra podului, mulțimea din afară a spart ferestrele salei de adunare. Intervenind poliția, s'au întâmplat ciocniri, cari au cauzat moartea unui demonstrant și rănierea mai multora.

După o știre din Lisabona, călătorii veniți din Lorenzo-Marques povestesc, că Burii au surprins în apropiere de »Messamgiri» un detașament englez, care s'a refugiat pe teritoriul portugez.

Comandantul postului portugez somând pe Englezi a depune armele, acetiia nu numai că au refuzat, dar' au continuat lupta.

Un oficer, un sergent și trei soldați portugezi au fost uciși; nu se știe însă dacă au fost uciși de gloanțele engleze sau de cele ale Burilor.

Lordul Kitchener telegrafează, că comandantul bur Gruitzinger a fost rănit în mod grav și făcut prizonier.

Turburările din America-de-sud.

După telegrame din S-Iago-de-Chile trupe argentine ar fi năvălit în partea sudică a Chilei.

Cauza dușmăniilor dintre Chile și Argentina o formează certe pentru delimitarea granițelor.

Dintre cele două state învrăjbite, Argentina e cel mai mare, dar' Chile e mai bine organizat militarmente, având ca instructori militari ofițeri germani.

Din Washington s'e telegrafează, că se vorbește de o intervenție a președintelui Roosevelt pentru a împiedea izbucnirea războiului între Chile și Argentina.

Știri mărante.

În camera italiană au fost scandaluri mari. Deputatul socialist Ferri a fost espulsat pentru 5 zile din parlament.

Camera a respins propunerea pentru abdicarea concordatului.

În Tonching domnesc stări îngrijitoare de când cu războiul chinez.

Generalul rus Rudakoffski a fost însărcinat să viziteze Bulgaria și Serbia, ca să facă un raport despre starea lor militară. O astfel de vizită a făcut deja colonelul Leontievici, raportul acestuia 'i-s'a părut însă guvernului prea optimist.

În senatul Statelor-Unite din America-de-nord s'a prezentat un nou proiect de lege referitor la imigrări. Proiectul dispune, că imigranții să fie supuși unui examen, prin care să se constate starea lor culturală, apoi să se numească inspecții pentru porturile de debarcare pentru de a examina hârtiile celor veniți, ca să se împiedece intrarea anarhiștilor.

Din Bistrița.

— Adunarea generală a reuniunii meseriașilor. — Reconstituirea clubului municipal.

— 18 Decembrie n.

După-cum s'a anunțat și prin ziare Duminecă, în 15 Decembrie, a ținut reuniunea meseriașilor români o adunare generală, căreia 'i-a premerse sfârșirea localului din partea dlor protopopi locali Ger. Domide și Sim. Monda. Iți era mai mare dragul să vezi celebrând împreună doi protopopi de două confesiuni. La sfârșitul ceremoniei bisericești dl prot. Monda a adresat câteva cuvinte părințești celor de față, dorind ca localul sfânt să fie și pe viitor un centru de cultură și de propagare morală.

A urmat apoi adunarea generală, care s'a început cu un cuvânt de deschidere al dlui president al reuniunii, dl Dr. Vasile Pahone. În cuvinte bine simțite 'și-a exprimat bucuria de viul interes, ce-l arată inteligența și țăranii față de reuniune, ceea-ce e o chizășe a înaintării neamului. Mulțimește celor de față și în special numărului inteligenți pentru prezentare și declară ședința de deschisă. A urmat în ordinea de zi raportul secretarului Dr. V. Moldovan asupra activității reuniunii în primul an de viață.

Dl secretar ne-a dat un scurt și obiectiv raport despre starea reuniunii. Anume reuniunea, respective comitetul, a aranjat în decursul anului o seară de cunoștință, apoi o convenire cu inteligența, două producțiuni teatrale dintre cari cea din urmă a fost repetată. A angajat și mobilat un local pe seama membrilor, a ținut mai multe ședințe etc. Raportul s'a luat la cunoștință, ear' dlui secretar care, din cauza că se departă din Bistrița 'și-a dat demisia, 'i-s'a votat mulțumită protocolară.

Cu multă atențiune au fost ascultate și rapoartele dlor V. Lungu despre starea casei și a economului Clement Anisui despre averea mobilă a reuniunii.

A urmat apoi întregirea posturilor de vicepresident devenite vacante prin demisionarea dlui Roșu, și a postului de secretar și a unui post de membru supliment în comitet, devenit deasemenea vacant prin îndepărtarea unui membru.

S'a ales o comisie candidatoare în persoana dlor I. Moldovan, Grig. Pop, și I. Găzdac.

Comisia a candidat la postul de vicepresident pe domnii Ioan Morar și Nic. Ungurean, la postul de secretar pe dl Ioan Mora, cand. de adv. de membru în comitet dl I. Avram și I. Găzdac.

Rezultatul alegerii a fost, că vicepreședinte s'a ales dl Nicolae Ungurean, de secretar dl I. Mora, ear' de membru în comitet dl I. Avram.

S'au modificat apoi unii paragrafi din statute, ear' la punctul »propunerii», dl secretar propune să se exprime mulțumite publice diletanților nemeresiași, cari 'și-au dat sprigul la producțiunile din urmă.

Dl Elie Scurtu propune să se aleagă o comisie pentru înscrierea de membrii noi ceea-ce se și primește.

După aceste dl președinte închide adunarea mulțumind celor de față pentru interesul arătat față de reuniune.

În 16 Decembrie s'au întrunit în Bistrița membrii români din congregația comitatului Bistrița-Năsăud. S'au prezentat un număr frumos de membrii și au discutat cu seriozitate asupra poziției ce o vor lua față de alegerile funcționarilor comitatensi din 30 Decembrie.

Totodată s'a reorganizat și clubul comitatens alegându-se de president al clubului român d-nul protopop Gerasim Domide, de secretar Dr. Victor Onișor, avocat. S'a ales un birou central de 11 membrii, care a fost concretizat cu executarea deciziunilor conferenței membrilor municipali.

Sperăm că la alegerile din 30 Decembrie Românii vor proceda solidari apărând interesele românești.

Raportor.

Din protopresbiteratul Clujului.

— Starea școalelor gr-or. române. — (Urmare).

Eu consider pe un protopop-inspector școlar de organizator al tuturor școalelor din tractul său, de organ al executiv al consistoriului și de cel mai autorizat informator al acestuia. Protopopul are să stăruiască în fiecare comună, ca salariul învățătoresc să fie stabilit la cel puțin minimul pretins de lege la timpul său, să stăruiască ca acesta să se și încaseze regulat și să se solvească învățătorului, ca acesta, neavând grije de pâine, să-și poată cu mai multă plăcere împlini greua lui misiune; să poarte grije ca salariul odată stabilit să nu se micșoreze an de an și să formeze titlul de tergușă în fiecare an între învățător și popor; să îngrijească ca concursurile să se publice de timpuriu, să stăruiască a se afla concurenți buni, acestia să fie aleși și apoi să li-se facă toate înlesnirile posibile, ca să-și poată cu sfințenie îndeplini misiunea de luminători și regenători ai poporului. Să-și formeze merite din ridicarea la înălțimea recerută a învățământului în tractul său și să fie mândru a avea o pleiadă întreagă de învățători harnici și bine calificați. Să stăruiască a câștiga ajutoare pentru școalele mai lipsite și mai espuse, acestea câștigate, să se și folosească spre scopul pentru care s'a dat. Să viziteze cu conștiință și cu pricepere, măcar odată pe an fiecare școală a sa, stăruind a se îndrepta pe tot locul scăderile ce le ar observa. Unde e mai mare lipsă și permit mijloacele să stăruiască a se adapta, renova, eventual zidi din nou școalele, cari nu sunt corespunzătoare.

Cu vreme și fără de vreme să se prezinte acolo unde știe, că e simțită și folositoare prezența sa fără a se tîrgui cu lunile pe tema »anticipării» diurnelor, adesea colosal de mari.

În tractul Clujului s'întâmplă toate pe dos. Voiu aminti din cele multe câteva.

Salariile învățătoresci nu sunt sistematice nici acum în toate comunele, decât poate în rapoartele protopopești înaintate la timpul șur consistoriului.

Și unde sunt sistematice nu se poartă grije ca acestea să și sune, ci pe

o cale și pe alta să dă ansă la scărițarea lor, de a se mai îmbunătăți undeva — nici vorbă.

Amintesc acum un caz curios. Un preot e recercat de protopop a trimite taxa publicării concursului. Preotul raportează că parochia nu vrea să publice concursul zicând, că »mai târziu și așa ne-a trimite dl protopop un dascăl mai lesne de 300 fl., la ce să mai facem cheltueli». Protopopul rescrie: »Să mai convoci odată comitetul și dacă acela n'ar voi să stăturească salariul la 300 fl. să faci pașii de lipsă pentru a cere un ajutor dela stat. În scopul acesta s'îi iei informațiunile de lipsă dela inspectorul reg. de școale, că ce documente să recer la instruirea rugării...»

Săracă lume! Ușor să dă voe unei comune, care e în stare să-și plătească învățătorul, să ceară ajutorul străinilor. Notez încă, că salariul în acea parochie și de 10 ani e stabilit la 300 fl. Ca să știe însă protopopul că unde e și unde nu încă sistematizat — eară nu-și lucru protopopesc. Efectul învățătorilor toleranți! Atâta s'au tot tolerat toleranții acestia pe aici încât poporul a ajuns la convingere, că un lucru făcut odată, fie acela cât de bun, nu se face ca să și sune. Preotul trebuie să aibă în fiecare an de ținut cu poporul pe tema sistematizării salariului învățătoresc și a publicării de concurs.

Am zis mai sus că, consistorul numește învățători buni unde e mai mare lipsa. Protopopul însă în cazul cel mai bun se pune peste mandatul consistorial și îi trimite în alte comune nu unde sunt numiți de consistor. În noua lor stațiune nu sunt primiți de popor — întrigi și uneltire de ale toleranților — și după-ce șed fără nici un lucru și în continuă frământare suflătească câte 5-6 săptămâni sau mai mult, trebuie să iee lumea în cap. Domnișoara învățătoare Muntean d. e. nu cred că ar mai dori să fie numită încă odată în tractul Clujului.

Învățători harnici și buni, bine calificați — filii tractului, cari aveau mare plăcere și dor să muncească în tractul lor — ca d. e. *Prigoană*, *Igna* și *Crainic*, erau atât de imbulziți cu dragostea, că au trebuit să emigreze în alte tracte.

Școale nouă nu se zidesc în tract, ci și cari sunt, se lasă a se ruina. La *Nadișul rom.* d. e. se vorbește că s'au vândut păduri de mare preț de ale bisericilor. Bani — la sfatul protopopului — s'au depus la o bancă în Cluj spre fructificare, de unde se ridică rînd pe rînd și se cîtează în diurne etc., protopopești. Acum nu sunt nici bani, nici școală: școala zidită cândva din piatră s'a ruinat, ear' toleranții trebuie să țină prelegeri în casă închiriată. La *Feneș* a reclamat cauza școalei și esmiteri de comisari consistoriali.

Consistorul ajutoară școale mai sărace și mai espuse cu bani la edificare sau la solvarea salariului învățătoresc. Aceste ajutoare venind la Cluj, toate au una și aceeași soartă, — se înecă în Someș doară, că nici unul nu ajunge la destinațiunea sa. Pentru *Bica d. e.* s'a trimis dela consistor 200 cor. ajutor la renovarea școalei. Ajutorul însă nu ajunge până în Bica. Oamenii foarte săraci fiind nu-și pot termina școala la timp, așa, că în anul trecut toleranții n'au avut unde propune »științele» și copiii au rămas fără »învățătură». Ar fi însă mare mirare dacă nu s'ar fi arătat în raportul protopopesc dela finea anului, că în Bica s'a ținut examen și încă cu rezultat bun.

Biata *Apahida* în doi ani nu s'a învrednicit de ajutorul votat și trimis dela consistor.

Un învățător diplomat e numit de consistor în o comună. Poporul nu vrea să-și dea salariul de 300 fl. și prin urmare îi deneagă și deschiderea școalei. Să face arătare la protopop că nu poate să înceapă învățământul. Protopopul cătră niște oameni din aceea comună ocașionalmente așa-îl laudă și sprijinește pe învățătorul acesta: »și ala-i învățător? Uite ce scrisoare are, ca un copil. Ala-i vrednic de 300 zgloți de argint? — D'apoi că doară nu 'i-o dat dela Sibiu diplomă că nu știe nimic, — zice un poporean. »Măi eu știu cum se dau acole. Acolo-îl întreabă despre lună, despre stele, despre dobitoace ș. a. spune ce spune și vine jăcosă cu diplomă! — Iși poate închipui ori-cine buna impresiune cu care s'au dus parochienii în satul lor și cum vor mai respecta pe ori-care învățător. (Va urma.)

Cronica zilei.

Sibiu, 20 Dec. n. 1901.

Căsătoria prințului Mirko. Prințul Nichita al Muntenegrului, care călătorește prin Europa, a sosit alături la Petersburg. Se zice că prințul Nichita doarește să căsătorească pe fiul său Mirko și călătoria sa ar fi împreună cu acest scop.

Comitetul parochial gr-or. din Bistrița invită la sărbătorile de instalare a domnului protopop Simeon Monda de paroh gr-or. al Bistriței, ce se vor țină Duminecă în 22 Decembrie n. 1901. după următorul program: 1. La 10 1/2 ore a. m. serviciu divin și instalare oficială în capela gr-or. 2. La 7 ore seara cină comună la carte în hotelul »Sahling». Comitetul parochial.

Necrolog. Subscriși cu inima înfrântă de durere anunță că preaiubitul lor soț, părinte, frate, unchiu, văr și afin Dr. *Victor Marc*, avocat, după un morb îndelungat, provăzută cu Sf. sacramente ale moribunților, în etatea de 45 ani a vieții și al 7-lea an al fetei sale căsătorii în 17 Decembrie n. 1901 'și-a dat nobilul său spirit în mâinile Creatorului atotpotent.

Osemintele scumpului defunct s'au astrucat după rîtul gr-cat. Joi în 19 cur. la 1 oră p. m. în cimiterul gr-cat. din Șomouta-mare. Fie-îi țărina ușoară și memoria binecuvântată! Maria Marc născ. Butean, ca soție; Livia Marc și Victor Marc ca fii; Clara Nilvan născ. Marc, ca soră; și numeroși consăngenii.

Ministerul lucrărilor publice din România a primit dela ministerul de comerț ungar suma de 14250 lei cotate parte a Ungariei la cheltuielile pentru construcțiunea podului de pe rîul »Valea celor doi frați» situat la granița romano-ungară, care leagă linia ferată Călimănești-Rîul Vadului cu rețeaua căilor ferate ungare.

Acest pod a fost construit de inginerii români și cheltuielile au fost suportate pe jumătate de către ambele state.

La Fécondité. Zola are un roman cu acest titlu. E sguduitoare culoarea neagră, cu care acest mare romancier descrie pustiiile rasei în Franța. Vorba e însă, că e un roman, care deși descrie starea reală a lucrului nu te îngrozește însă, ca bună-oară datele statistice.

Varga Jenő a scos de curînd o carte cu titlul: *Puncte negre sau apărarea rasei maghiare*.

Între unguri s'a lăsat împiedecarea mestegugită a sporirii. Cu această temă se ocupă *Varga*. Afliam în espunerile lui date interesante:

Dela anii 1880—90, 22 de comitate au dovedit sporirea cu peste 10 procente. Jertfa reducerii mestegugite a sporirii sînt comitatele ungurești: *Bars, Gömör, Somogy și Pusta-Ungariei*. Asemenea acestora este ținutul din sudul țării locuit de *Svabi*. De exemplu comuna *Lovrin* are 4004 de locuitori. Nașteri la 1000 de locuitori 18.3 procente. Astfel de stări deplorabile mai sînt în o multime de comune de aceste. Dincolo de Dunăre, în comitatul *Tolna*, comuna *Deas*, la 1000 de locuitori vin 13 nașteri. Comitatul *Baranya* stă apoi sub ori-ce critică a mestegugirilor criminale. În comuna *Nagy-Harsány* cu 1200 locuitori sînt numai 40 băieți de școală. Sînt apoi comune întregi unde nu se pot institui clase la școală din lipsă de băieți. De 6-8 ani nu a fost nici o naștere. În comitatul *Somogy* sînt comune unde e o liniște de morment. Nu sînt băieți.

Aceste stări triste le plînge în carte *Varga*. Își teme pustiirea rasei.

În schimb ne sporim noi Românii și Slovaci. Aceasta tot dînsul o constată. Din aceste se poate ușor constata morala lor și a noastră.

Documente asupra lui Mihailu-Viteazul. Legațiunea română din Viena a obținut din arhivele imperiale și regale de război (K. K. Kriegsarchiv), cu titlul de împrumut, niște importante documente asupra lui Mihailu-Viteazul. Aceste documente au fost cerute de Academia Română în scopul de a le pune la dispoziția dlui N. Iorga, profesor la facultatea de litere, pentru studiul său asupra vieții și domniei marelui erou național.

Manuscrisele au sosit deja la ministerul de esterne și vor fi trimise Academiei.

Eliminări. Agitațiile studenților din Petersburg au avut de efect eliminarea unui însemnat număr de studenți. Dela universitatea din Charkow au fost eliminați 52 de studenți.

Boala Sultanului. »Wiener Journal» află din Constantinopol că larin-gita de care suferea Sultanul s'a agravat atât de mult, încât e în pericol însăși viața padigahului. Causa agravării e reaua îngrijire medicală și abuzul tutunului. S'a chemat un medic specialist din Berlin.

Un nou general român. Regele Carol al României a înaintat zilele trecute pe colonelul Moise Groza la rangul de general. Generalul Groza s'a născut în comuna Obreja, aproape de Caransebeș, la 1844. A fost înaintat sublocotenent în armata austro-ungară la 1866. În Iunie 1873 a intrat în armata română, unde în scurt timp ajunse locotenent (1 Ianuarie 1874).

A luat parte ca căpitan de stat major al div. IV. la operațiile dela Plevna unde s'a distins la atacul din urmă dela 30 August al redutei Grivița Nr. 2, și fu avansat pe câmpul de război la rangul de maior (Dec. 1877).

La 8 Aprilie 1884 Groza este înaintat locot.-colonel, ear' în Decembrie 1891 colonel.

În memoriile Regelui Carol numele lui Groza se află amintit în mod elogios. Eată ce se zice acolo în vol. III. pag. 267 la ziua de 30 Aug. 11 Sept.: „...Doi comandanți de batalion: maiorul Șonțu și căpitanul Walter Marăcinescu au căzut; pierderile în ofițeri și soldați sânt însemnate, mai ales la reg. 8, ai cărui ofițeri mai toți sunt incapabili de luptă. Mare laudă merită însă și trupele diviziei IV, la ale căror coloane de asalt s'au atașat și ofițerii de stat-major general locot.-col. Voinescu și căpitanul Groza cu un dispreț mare de moarte și cari au mers în frunte la asalt cu o vitejie ce a dat probă de cea mai mare jertfă, precum dovedesc pierderile de ofițeri și soldați, mai ales la al 2-lea batalion de vânători.

Impământeniri în România. În ședința de Marți a senatului din București s'a votat recunoașterile d-ilor: *George C. Iuga*, profesor în *Tulcea*, *Emil Șotropa*, student în *București* și *Ioma Alecu*, agricultor în județul *Teleorman*. De asemenea s'a votat împământenirea d-lui *Charles Andre Drouhet*, profesor la liceul din Bérard.

Testamentul Papei. Din Roma vine știrea, că s'a încheiat testamentul definitiv al Papei. Deși Papa însuși, precum și curtea lui sperează să ajungă etatea de o sută de ani, s'a aflat cu cale a se aranja definitiv rămasul Papei. Papa își împarte averea în două părți. O parte este averea papală, care până la alegerea succesorului va fi administrată de trei cardinali. Avea personală Papa o lasă la cinci veri ai săi, cu legământul, ca aceia să nu pretindă nimic dela guvernul italian. Aceasta își are explicația acolo, că guvernul italian, după sistarea statului papal, a oferit Papei trei milioane de lire rentă anuală, care a fost însă refuzată. După moartea lui Pius IX-lea, urmașii au cerut întregă pretensia. Guvernul a respins cererea. Aceasta vrea să o omite Papa cu legământul său.

Cutremur de pământ în Zagreb. Marți după prânz a fost în Zagreb un violent cutremur de pământ, pricinuit mare panică între locuitori. Cu deosebire în casele mai înalte ale caselor s'a simțit vehement cutremurul. Oroloagele s'au oprit, tablouri, oglinzi s'au micșorat, pereții s'au descheiat și urloaiele s'au răsunat. Oamenii înfricoși au alergat pe stradă. Strada principală s'a umplut de cărămizi și statuete căzute de pe case. În școli băieții spăruindu-se teribil au început să fugă afară. Cu toată vehementa cutremurului de acum nu se poate asemena cu catastrofa celui din 9 Nov. 1880.

Insultă și atac. *Alexandru Georgevici*, fiul fostului ministru-preș. sârb, *Vladan Georgevici*, a atacat alături pe stradă pe fostul ministru de culte *Marinovic*, care insultase în mai multe rânduri pe *Vladan Georgevici*.

Martinovic a tras două focuri de revolver asupra tânărului *Georgevici*, fără însă de a-l atinge, dar răbind în mod grav pe un copil, care trecea în acel moment pe stradă.

La o sută de ani. Din prilegiul aniversării de 100 de ani a lui *Ioan Heliade Rădulescu*, am primit dela d-na Smara din București următorul apel:

În vedere, că la 20 Ianuarie 1902, se împlinesc 100 de ani dela nașterea părintelui literaturii române *Ioan Heliade Rădulescu*, care a condus multe generații spre lumină și deșteptare națională, însușind dela catedră, de pe tribună, de pe scena teatrului, din presă, sentimente nobile de iubire de neam, de limbă și literatură românească, sub semnata, văzând din gazete pregătirile frumoase ce se fac în Franța pentru sărbătoarea centenarului lui *Victor Hugo*, născut în același an cu scriitorul nostru, îndrăznesc a vă propune să ne unim cu toții și să luăm și noi inițiativa, cei care avem un cuget național sănătos, să sărbătorim în mod demn: Centenarul *Heliade Rădulescu*. a) ca prestigiu al țării noastre; b) ca omagiu pentru merit; c) ca pildă frumoasă a viitorului. *S. Gheorghiu Smara*.

Incendiu colosal. Ziarele din Londra au știri că un incendiu colosal, care amenință să iie proporții îngrozitoare, a izbucnit în orașul *Canton*, cel mai mare oraș al *Chinei* după *Peking*, care are mai bine 2,000.000 de locuitori.

Atentat contra *Mikadoului*. Ziarele din Paris scriu, că un atentat a avut loc împotriva vieții *Mikadoului* *Mutsu-hido* al *Japoniei* cu ocaziunea deschiderii camerei japoneze.

Un individ a tras un foc de revolver asupra sa, dar glonțul nu l-a atins.

Atentatorul a putut să scape.

Lapte în buzunar. Dr. *Ekenberg* a ținut la academia de agricultură din *Stockholm* o conferință interesantă despre o invenție a sa. *Ekenberg* prefăce laptele în prav, care disolvat în apă ne dă un lapte foarte gustos. Pravul acesta e atât de perfect încât zice-se că se poate pregăti din el caș, unt, brânză și se poate folosi și de fiertură. Cu puțin prav poate dar' ori-cine pleca în excursie cu dragă voie. Apă a dat Dumnezeu destulă lapte, brânză, caș, etc. le ai în buzunar, poi ce-ți mai trebuie. Pregătirea pravului e foarte ieftină. Abia costă un litru de lapte de acesta fabricat un ban. Încă vom ajunge la eldorado, dacă merge așa.

Krüger și psalmul 22. *Miss Maud Gonne*, apriga luptătoare pentru neatinerea Irlandei, într'un articol publicat în „*United Irishman*“, istorisește următoarea anecdotă:

Un diplomat francez explica președintelui *Krüger* toate motivele temeinice, cari fac să se creadă în succesul final al *Burilor*. Președintele răspunde: „Noi nu ne putem îndoi de o victorie, care e anunțată în Biblie.“

Diplomatul se arată oare-cum surprins.

— „Da, reluă venerabilul președinte, care făcea aluziune la animalele heraldice ale Angliei, psalmul 22, vers 23, zice: „Domnul m' va scăpa din gura leului și de cornul licornului.“

Curiositățile Călimdarului. Nici un secol nu poate să înceapă într-o Miercuri, Vineri s'au Duminică.

Luna lui Octombrie începe în totdeauna în aceeași zi a săptămânii ca și luna Ianuarie. Aprilie în aceeași zi ca și Iulie și Decembrie în aceeași zi ca Septembrie; Februarie, Martie și Noiembrie încep în aceeași zi a săptămânii.

Mai, Iunie și August încep din contră în zile diferite unele de altele. Aceste reguli nu se aplică decât anilor bisecți.

Anul ordinar începe și se termină în totdeauna prin aceeași zi. În sfârșit, același calendar poate servi la fiecare 28 de ani.

Japonezi în România. Se anunță sosirea în București a unei misiuni japoneze, compusă din mai mulți funcționari superiori ai ministerului industriei, și mai mulți ingineri savanți din Japonia spre a face studii asupra exploatarea petroliferelor române și asupra exportului de cereale.

Misiunea va sosi în luna lui Februarie și va fi primită în audiență de M. S. Regele, căruia îi va remite o scrisoare și mai multe daruri din partea împăratului Japoniei.

Un câine turbat a mușcat în Clacova Sămbăta trecută 7 persoane, oameni mari și copii, cari toți au fost trimiși la Budapesta în institutul Pasteur.

Știri mărunte. La Roma a fost arestat un anarchist celebru *Calagno*, venit din Londra, unde se refugiase de multă vreme.

Se crede, că el a mers la Roma pentru a face vre-o nouă lovitură.

— După statistica făcută de direcția serviciului sanitar superior din România în țară sânt aproape 107.000 de vite bolnave de febră aftoasă.

— Magistratul Seghedinului, în ședința sa ultimă, a hotărât să provoace toate consiliile comunele spre a cere guvernului pedepsirea strictă a duelului, cu temniță ordinară.

— Aseară, cu ocazia zilei onomastice a Țării Rusiei, a avut loc o recepție diplomatică, la legățiunea rusească din București.

— La gara Brăila a fost zilele aceste o ciocnire de trenuri. Ciocnirea a fost așa de violentă, încât un vagon cu ocuruz a fost sfărâmat cu totul. Alte două vagoane au intrat unul în altul. Accident de persoane nu a fost.

MAI NOU.

Dela congregația *Albei-inf.*

— Telegr. part. a „*Tribunei*“ —

Aiud 20 Dec. c.

În congregația de azi a comitatului *Albei-inf.* a fost ales de vicecomite protopretorul *Szász József*.

Daruri de Crăciun pentru săracii nostri.

„Mila dată săracilor te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și vieață vecinică.“

Inscripția pe icoana Maicei Domnului, din localul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

La lista, ce circulă în scopul adunării darurilor, ce se vor împărți prin „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ în ziua sfințitului Nașterii Domnului nostru *Iesus Christos* între săracii nostri, au mai contribuit următorii, și anume: la lista d-șoarei *Aurelia Bogorin*: d-șoara *Elena Petrașcu*, directoara internatului școlii civile de fete a „Asociațiunii“ 8 cor.; elevele interne ale școlii civile 4 cor.; d-șoara *Cornelia Cioeiu* 1 cor.; N. N. 20 bani; *Lucreția Nechiforeșcu* 1 cor.; N. N. 2 cor. 60 bani; *Broștean* 40 bani; d-șoara *Mărioara Popescu* 1 cor.; d-na *Eugenia Vecerdeș* n. *Popescu* 4 cor.; d-l *Ioan Sterea Șuluțiu*, vicepres. „Asociațiunii“ 2 cor.; M. V. 2 cor.; N. N. 40 bani.

La lista președintelui subscris: *Ioan Onicescu*, not. emer. (Răhău) 2 cor.; d-șoarele *Leontina* și *Alma Păcurariu* 6 cor.; d-l *Leontin Simonescu*, secretar metrop. 4 cor.; *Constantin Dimian*, paroh 2 cor.; d-na *Maria Botiz* n. *Cioaban* (Arad), prețul alor 7 exemplare din broșura „*Scrisori către eleve*“ 7 cor. 50 bani.

Lăcrimile vărsate de săracii nostri servească de cea mai înaltă recompensă pentru toți aceia, cari posibilă ne fac această manifestare a simțului și datorinței creștinești.

Cu o cale ne permitem a ne ruga de cei-ce doresc să contribuie cu bani, vestimente, încălțăminte etc. pentru săracii nostri, să binevoiască a trimite darurile lor sau la adresa d-nei *Minerva Dr. Brote* sau la subscrisul președint.

Sibiu, 16 Decembrie n. 1901.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

V. Tordăștanu, I. Apolzan,
president. notar.

Legende române.

Veață de pescar a lui *Petru Rareș*.

Stefan-cel-Mare, domnul Moldovei, a avut mulți fii dela diferitele femei, pe cari le-a avut ca nevastă sau ca fiitoare. Petrecând vara, când era liniștit, mai mult în orașul *Hirlău* din județul *Botoșani*, *Stefan-cel-Mare* făcuse cunoștința unei frumoase negustorese de pește și avu cu dînsa un băiat, care mai târziu deveni domn al Moldovei sub numele de *Petru Rareș*.

Până a nu fi domn, *Petru* se ocupa cu pescăritul și cu facerea de năvoade și mreje, de unde s'a mai numit *Majă*.

Odată, asta s'a întâmplat în anul 1527, întorcându-se din *Botoșani* cu zece care mocănești trase de „boi albi făcieneghi“ pline de pește de apă curgătoare și de apă stătătoare, cu năvoad pescuși și cu undițe undiți, și după ce au mers cale lungă, fiind seară, nemeritau, poposiau și de noapte tăbăreau. Jos în vale din *Bérard*, lângă al *Docolinei vad*, la un sat la marginea județului *Tutova*, pe drumul, care duce dela *Bérard* la *Galați*.

Petru Rareș, învălăit într-o manta groasă, stătea lungit jos lângă un foc, care ardea și în care se frigeau, jupați de piele „patru miei dela Ispas, pentru prânzul de popas“.

Focul de tabără se stinsese și întunecul începuse să se întinză asupra taberei.

Totul zărea în nemiscare și într-o amorțire adâncă.

Nu mai stelele solipeau și pe cer călătoreau.

Când miezul nopții apare și răspândea prin lume „ceata visurilor“ d'albe: visuri negre, visuri albe, cari îngână până în zori pe sormanii muritori, un vis prevestitor, care se abătă din sborul său, se oprește lângă *Petru Rareș* de-l încântă cu a lui vrajă, arătându-i viu prin somn, străluciri, mări și domne.

Petru Rareș ademinit de acest vis, se trezește din dulcele său somn și o minune! ce văzu în alba rază a dimineții!

Vedea acum cu ochii deschiși ceea ce a văzut cu ochii închși!

Pe acel mare câmp inverzit, venea visul împlinit!

Din deal se coboară o armată mândră cu trei steaguri și oșteni și trei cete de curtenie.

Mândri erau acești voinici cavaleri pe ai lor armăsari, ce sëmăneau a goimi:

Străluciau la foc de soare ca într-o zi de sărbătoare.

Ei se opresc lângă tabăra lui *Petru* și îi vorbesc astfel:

— *Petre Majă*, 'ntru mulți ani!
Noi curteni și căpitani
Post-am fost trimiși cu bine
Din Suceava către tine,
Ca să-ți zicem ție așa:
Să trăiești *Măria Ta*!

Eată deci că ne 'nchinăm
Și 'n glas mare îți urăm:
Să trăiești a Ta mărire
Ani mulți plini de strălucire
Pentru al țării bun noroc,
Pentru al dușmanilor foc!

Petru Rareș le răspunde următoarele:

— Buni sosiți!
Pace vouă, soli iubți!

Ear' întorcându-se către argații sei le zice:

— Ear' voi ce ați slujit mie,
Feji mei de argăție,
Luși tot ce este al meu...
Așa-ți dreptul, așa vreu.

Pe urmă, mândru înveșmăntat, încalecă pe un cal șarg și pleacă vesel și voios la Suceava, capitala pe atunci a Moldovei.

Cronica ne spune, că în vremele acelea la Moldova după ce a murit *Stefan Vodă* cel tînăr, socotind boerii pe cine ar pune domn, s'au sëmăntă domnească după obiceiul cel vechi al acestei țări, au eșit unul de au 'mărturisit, că au auzit din gura *Mitropolitului*, ce s'au pristăvise mai înainte, că *Petru* mărjarul din *Hirlău* este fecior lui *Stefan Vodă*, care este făcut din muera unui țirgoș din *Hirlău* ce l-au chemat *Rareș*. Pe acesta adevărindu-l fecior de domn, l-au ridicat cu toți domn.

Și mai departe cronica ne mai spune:

„Adevărat au fost fecior lui *Stefan Vodă* cel bun, că la toate i-au sëmăntat și bunătăți multe au făcut, și răboai multe au bătut, cum se ved în letopiseșul moldovenesc pe amărutul scris.“

„G. L.“

Bibliografie.

„Călimdarul Poporului“.

— Voci de presă. —

Asupra „Călimdarului Poporului“ pe 1902 ziarele noastre se pronunță foarte favorabil. Dăm azi două păreri din două ziare:

„Familia“.

În „Familia“ din Orade a anonim E. Doda, făcând istoricul de 16 ani al Călimdarului, în care se constată, că „Călimdarul Poporului“ a progresat mereu, referitor la noul Călimdar — al 17-lea — serie următoarele:

În estan, earși a fost primul și 'mi-se pare că tot primul va rămănea și după calitate.

Are și în estan 13 ilustrațiuni, dintre cari releveze portretele: Dr. *Teodor Mihali*, advocat din Dej, *Florian cav. de Porcius*, general *Candiano Popescu*, apoi pe *Crispi*, *Krüger*, *Mac-Kinley*, și în fine costume naționale, zidiri monumentale și biserici.

Cuprinsul literar e pe cât de bogat, pe atât de variat și naționalist în toate. Începe cu „Cele 10 porunci ale Românilui“ și sfirșește cu „Cele 10 porunci ale economului de vite“.

Printre aceste decaloguri găsim vre-o 10 pagini de Coșbuc și o dragăală idilă de *Maria Cuntanu*. Apoi: Împărăteasa înțeleaptă, poveste de *Dum Stănescu*. „Ungurii din Ufalău“, de I. Căndea va fi de sigur cu plăcere citită de Româniștii nostri. „*Garunția*“, ce urmează, e o alegorie destul de străvezie cu tendințe politice. În aceeași direcțiune bate și *Octavian*, în poezia sa „*Domnului să ne rugăm*“. Rar se ceteș versuri așa de frumoase și așa de oarzan românești. „*Popa care știe carte*“, de V. A. Urechă — autor predilect al „Călimdarului“ e frumoasă, dar' are prea multe moldovenisme, neînțelese la noi.

„*Răvașul nostru*“ e făcut în forma cea veche, bine împărțit, dar' mai vast ca ori-când; cuprinde 37 pag. Ca „*răvaș*“ se pare prea lung.

Interesați sânt articolii instructivi economici: „*Băncile noastre și împrumuturile sătenilor*“, de V. C. Osavadă, articol din care toți putem învăța.

Mai interesant dintre toate 'mi-se pare articolul: „*Bucătăria țăranului*“, de *Ana Flores*, învățătoare. Este specialitatea călimdarului din estan. În acest

valoros articol cetitoarele află îndrumări foarte bune cum să fearbă câte-o mâncare mai bună, mai nutritivă și cu puțină cheltuială. Nici în foile populare, nici în cărți nu s'a insistat la noi în această direcțiune. Și Doamne de trebuită e. Chestiunea culinei țăranului e o chestiune de viață și vitalitate.

Fie ca hârnica învățătoare să fie imitată de colegile sale, ear' țărancile române să învețe din scrierile lor.

E. Doda.

„Unirea“.

„Unirea“ scrie: „Călimdarul Poporului“. Cu primii fulgi de neaună a venit la noi lăpățul călimdar, care apare acum în anul al XVII. bogit și variat ca totdeauna, are mai multe ilustrațiuni frumoase, scoase mai ales din lumea românească.

„Cultura cănepit și a inului“, de V. S. Moga. București, 1901.

„Versuri“ de *Demetrius*. Un dragălaș volum de poezii a apărut în ediția asociațiunii „*Artia*“ din *Buzău*, cu titlu simplu de mai sus; autorul anonim *Demetrius* este un tînăr originar din *Transilvania*. Volumul acesta este începutul publicării unui șir de lucrări ale scriitorilor nostri tineri. Prețul volumului de 160 pag., hârtie fină, 4° este numai 2 lei. Se află de vânzare la tipografia „*Crucea*“ în *Buzău*, precum și la librăria noastră.

„*Carnetul roșu*“ este titlul unei interesante povești nihiliste, tradusă din germană de *Moșul* și apărută zilele acestea. De vânzare la tipografia „*Mureșan*“, Brașov. Prețul 60 bani.

Documente privitoare la trecutul Românilor din *Schei* (1600—1783), publicate cu cheltueala bisericei sf. *Nicolae* din Brașov (*Schei*) de Dr. *Sterie Stinghe*. Vol. I. Brașov. 1901. În anul 1899 apăruse „*Istoria bisericei Șcheilor*“ Brașovului (manuscris dela *Radu Tâmp*), publicată de *Sterie Stinghe*. Amândouă volumele conțin un material, care trebuie să intereseze pe toți cei-ce doresc a face cunoștință îndeosebi cu amănuntele din istoria bisericei gr.-or.

„Confecționarea pălărilor de paie“, de D. Popescu, învățător, ediția III. București, 1901. Cu multe figuri. E una din esecelentele cărțile care compun biblioteca populară a administrațiunii domeniului coroanei.

— Dicționar germano-român pentru școală și conversațiune, de T. Alexi. Ed. V. Editura libr. H. Zeidner, Brașov, 1901. Prețul 3 cor. 60 bani (4 lei). Cuvintele cumpuse au fost subsumate celor originale cu mai mare severitate și spațiul câștigat astfel a folosit pentru explicări raseologice și intercalarea de vorbe nouă.

Legiuirea țării noastre. Cunoștințe de drept constituțional. De Dr. *Victor Onișor*. Atragem atențiunea asupra acestei cărți, a cărei lipsă s'a simțit la noi.

Prețul 1 cor., se capătă la autorul în *Bistrița* (*Beszterce*).

Carte de cântece diverse, pentru toți și pentru toate, adunate și aranjate de *Ioan Dăriu*. Cu ilustr. Prețul broș. 50 b., legat 60 b. Brașov, 1901. Editura librăriei H. Zeidner. E o colecție de cântece compusă din hore, marșuri, elegii, imnuri, cântece diverse, cântece sociale, populare, doine, românești ș. a., toate bine alese.

Sosiți în Sibiu.

La 20 Decembrie n. 1901.

Hotel „*Imperatul Romanilor*“: *Bartok*, ing. *Budapesta*; Dr. *Rosenberg*, adv. *Făgăraș*; *Foramitti*, dir. *Medias*; *Freiss*, cărcămar *Viadina*; *Trandafir* și soția, *București*; *Catargiu*, *Galați*; *Souli*, *Karbach*, *Viena*; *Hammer*, com. *Wels*; *Amlacher*, preot *Romoz*.

Hotel „*Nourhrer*“: *Lang*, preot; *Fabian* și soția, inv. *Șeica-mare*; *Berkes*, cona. fin. *Budapesta*.

Hotel „*Melzer*“: *Dobolyi* și soția, *Kiskerek*; *Szabo*, adm. *Gernesig*; *Hopârtean*, teol. *Calata-mare*; *Cristian*, notar, *Berivoli-mici*; *Teposu*; pr. ot *Comana-super*; *Antonescu*, *Rimnic-Pindur*. Cârja.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Direcțiunea: *Leo Bauer*.

Sămbătă, 21 Dec.

„*Die Weise aus Lowood*“.

Ospitează d-șoara *Reingruber* și d-l *Lenzen*. Începutul la 7 ore seara.

Pentru redacție și editură responsabil: *George Mohan*.

Proprietar: Pentru „*Tipografia*“, societate pe acțiuni: *Ioșif Marshall*.

Din editura „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei”.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip, broș, elegant. Un exemplar 80 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pășunea Pătră. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcâș și Tâmbală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Teia legănată. Poveste de Gr. Sima și lui Ioa. Un exemplar 16 bani.
8. Colacariul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Flica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ișan. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 bani.
11. Măntul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndărășul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstărnac de mamă. Legendă populară din gura Născudului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Rojona Măscăvă, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarsik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Cătrina. Poveste de Gr. Sima și lui Ioa. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, făcându-se de limbă, adunate de Gr. Sima și lui Ioa. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pășunatul Tureului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldura și trei ploaie. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genet. Un exemplar 16 bani.
19. Căpățâna. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndărășnic. Novellă de Björnsterne Björnson. (1886). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Văntura-Teacă. Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Scăpătoarea. Din poveștile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Grădii din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoica. Din fanteziile lui Nicolae Goaga. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vezind. Din fanteziile lui Nicolae Goaga. Un exemplar 40 bani.
28. Păcâș în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgarciul. Comedie de Meliș. Un exemplar 60 bani.
30. Lumea preșterilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Nusea-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-Împărată și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lăzar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în pădure. De Antonie Ghilețan. Un exemplar 24 bani.
41. Pășună bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 30 bani.
43. Mica Fădăta. De George Sănd. Un exemplar 60 bani.
44. Răzălnă pământului. Poveste de Nicolae Trimbișan. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Elena Hodeș. Un exemplar 80 bani.
47. O ață de ață. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poesii populare »Cantaec bătrânești. Din culegerile lui I. Pop Roteagănu. Un exemplar 20 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul convenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului« a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce i-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite, boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împartășește economilor și cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

(Lezuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stănd cu dinșii la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiului.

Din editura „Tipografiei”, soc. pe acții în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. — 30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	— 50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	— 80
Aluagiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul »Societății de cumpătare«	1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	— 24
» Trifoiul	— 30
Costan T. Aur, novellă	— 40
Duică G. P., Savitru, povestire indică din Mahabharata	— 32
Evers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.00
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	— 20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	— 40
» Reprive din Paradoxe sociologice	— 40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	— 10
Rusu-Sirianu I., Moara din vale, 8 novele	1.40
Simion T., Păcate Domnești, novellă orig.	— 60
Simu R., Monografia comunei Orlat	— 50

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul convenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Fabrică de casse.

Subscriși! Imi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătere în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăci-mare Nr. 3.

[26] 21—

Ocaziune rară.

Din cauza altor întreprinderi vindem, pe lângă condițiuni foarte avantajoase, prăvălia noastră de diverse mărfuri, care există de 40 ani și e situată într-o comună mare săsească în apropiere de 30 chlm. de Sibiu și are stațiune de tren. Capital necesar e 2000 cor. Informațiuni detaliate se dau la admin. aceluia ziar.

Salon vienez de ras, frizat și parfumerie

al lui 187 26—52

Franz M. Nikesch,

Bretterpromenade. SIBIU. (Podul-minicunilor).

În local separat cu intrare separată.

Depozit de parfumerile cele mai fine și specialități, săpunuri de toaletă, creme pentru mână și față, pudră, eau de Cologne, apă de gură, perfi de dinți, rociuri de păr, piepteni cu cele mai ieftine prețuri.

Schimbarea gratuită a marfelor ce n'ar conveni.

Expedare discretă pe post.

Descrierea Ardealului.

Cine vrea să cunoască frumoasa țară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horia și Ianos, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Teara-Noastră.

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Mureșului, apoi Zarandul și Munții-Apuseni,

cu 9 ilustrațiuni și o poezie.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate cărțile noastre au apărut în cuvinte elocvente aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl. Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce intrădever se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comanda se pot face la

Librăria W. Krafft.

„Foaia Poporului”,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului”

ese în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată abona această foale

„Foaia Poporului”

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

MARGARETA MOLDOVAN.

Din
tainele
vieții.

29 de novele și schițe.

Prețul 2 cor., plus 10 bani porto.

Se poate procura dela

Librăria
W. Krafft.

Bine apreciată

de întreaga

presa noastră.

Sz. 2862. tkv. 1901.

428 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

Az ügyvédi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közli, hogy az »Albina« nagyszabedű takarékpénztár végrehajtónak Tatu János és társai végrehajtást szenvedők elleni 242 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az ügyvédi kir. járásbíróság területén levő Szentjánoshegy közűség határában fekvő a szentjánoshegyi 46 sz. tjkvben A + 5—7. 9. 10. 13. rend 66. 67. 895/2. 917/2. 952/1. 1170/2. 1313/2. 1996. 1997. hrsz. a foglalt ingatlanokra 1009 kor. kikiáltási árban, a szentjánoshegyi 359. sz. tjkvben A + 1 rsz. 1285. hrsz. a foglalt ingatlanra 77 kor. kikiáltási árban, a szentjánoshegyi 496. sz. tjkvben A + 1. 2. 3. 4. 5. rend 875. 876. 1244/2. 1578/1. 1858/7. 2018/1. hrsz. a foglalt ingatlanokra 166 korona kikiáltási árban, továbbá a Bacșilla Tama nevű felvett a szentjánoshegyi 378. sz. tjkvben A + 1. 3. rend 361. 1. 1206. hrsz. a foglalt ingatlanokra 155 korona kikiáltási árban, azután a Deak Georgenő szül. Bacșilla Anna nevű felvett a szentjánoshegyi 743. sz. tjkvben A + 1 rsz. 542/2. hrsz. ingatlanra 36 korona kikiáltási árban a Bacșilla János I. Toma tulajdonát képező a szentjánoshegyi 823. sz. tjkvben felvett A + 9 rsz. 1819/42. hrsz. ingatlanra 1 kor. kikiáltási árban.

Végre a Bacșilla Mariucza és Bacșilla János I. Toma tulajdonát képező szentjánoshegyi 379. sz. tjkvben felvett A + 1 rsz. 903/3. hrsz. ingatlanra 74 kor. kikiáltási árban. A Bacșilla Toma, Bacșilla Ona és Stauraciuné szül. Bacșilla Mariucza nevére felvett a szentjánoshegyi 461. sz. tjkvben A + 1 rsz. 1891. hrsz. a foglalt ingatlanra Bacșilla Tamas illető 1/4 része 31 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi Január hó 10. napján délelőtt 9. órákor Szentjánoshegy közűség házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az egyenkint azaz telekkönyvi testekként eladandó ingatlanok becserének 100%—át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a banátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság. Ujgyház, 1901. Október hó 27-én.

LAKNER,
kir. albiró.

606.—1901. végreh. szám.

427 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közli, hogy a nagyszabedű kir. törvényszék 1901. évi 1686 végzése következtében Dr. Leményi Livius nagyszabedű ügyvéd által képviselt a »Cordiana« foföldi tak. pénztár javára alsó-árpási Vasu Gedeon és Pável Gedeon ellen 260 kor. s. jár. erejéig 1901. évi Április hó 28-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1072 kor. becslött következő ingóságok, u. m.: szarvas marhák, lovak, sertések, székér, hám, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járásbíróság 1901. évi V. III. 120/4 számú végzése folytán 260 kor. tőkekövetelés ennek 1900. évi Február hó 15. napjától járó 6% kamatai, díj és eddig összesen 117 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Alsó Árpás közűség házánál leendő eszközölésére 1902. évi Január hó 11-ik napjának délelőtti 9. órája határidőül kiűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adtni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le felül foglaltatták és azok kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Fogarason, 1901. évi December hó 15. napján.

Gyárfás Ferencz,
kir. bírósági végrehajtó.

Pentru tipar responsabil Ionif Marshall.